

LABORATORUL DE CARIERE

GHID DE IMPLEMENTARE

Dezvoltarea abilităților și aptitudinilor personale și profesionale ale tinerilor pentru a-i încuraja și motiva să ia decizii eficiente în alegerea profesiei și a construi o carieră de succes.

REȚEA FĂLEȘTI-UNGHENI 2018

LABORATORUL DE CARIERE

GHID

De ce ?

Prima parte a ghidului se referă la aspectele teoretice privind necesitatea inițierii unui serviciu de bibliotecă, în mod particular bazat pe interesele tinerilor în căutarea și identificarea viitoarei cariere. În bibliotecile publice rurale din Republica Moldova bibliotecarii sunt mereu în căutarea și dezvoltarea celor mai inovative, dar și atractive servicii pentru membrii comunității. Analiza nevoilor acestora, dar și a impactului real al aceluși serviciu ajută bibliotecarii, administrația publică locală, să înțeleagă utilitatea și eficiența acestuia.

Partea a doua a ghidului, include, experiența serviciului *Laboratorul de cariere*, implementat de către Biblioteca Publică din s.Taxobeni, r. Fălești, fiind replicat în bibliotecile din:

1. s. Horești, r. Fălești, bibliotecar-Chiruța Ecaterina,
2. s. Călinești, r. Fălești, bibliotecar-Boubătrîn Svetlana,
3. s. Chetriș, r. Fălești, bibliotecar- Lupașcu Silvia,
4. s. Pînzăreni, r. Fălești, bibliotecar- Miron Liudmila,
5. s. Izvoare, r. Fălești, bibliotecar-Scutari Eugenia,
6. s. Gherman, r. Ungheni, bibliotecar- Secrieru Rodica
în perioada august, 2017 – aprilie, 2018.

Date de contact coordonator de proiect:

BP com. Taxobeni, s. Taxobeni, r. Fălești

Dubasari Lilia

e- mail: lilia.dubasari@mail.ru

tel. 025968499

IMPRESII

„O inițiativă excelentă pentru tineri. Parcă acum viitorul sună mai bine! A fost o experiență relaxantă, dar din care am avut cu siguranță multe lucruri de învățat”

Cătălin, Taxobeni,
Fălești

“Consider că informațiile pe care le-am aflat despre CV-uri, scrisori de intenție și interviuri sunt cele care mă vor ajuta să-mi îmbunătățesc modul în care mă prezint în fața unui angajator”

Valeria, Horești, Fălești

BP Călinești, Fălești, participanții: “Lucrul în grup este foarte eficient, dacă se lucrează cu dăruire de sine și înțelegere reciprocă”

I. REPERE METODOLOGICE PRIVIND REALIZAREA UNUI SERVICIU DE BIBLIOTECĂ

Formarea echipei de dezvoltare și implementare a inițiativei

Pentru a realiza un serviciu relevant este necesar de a forma o echipă cu utilizatorii, susținătorii și partenerii bibliotecii pentru a promova pe larg beneficiul pe care îl va aduce acest serviciu pentru comunitate.

Se începe cu crearea planul resurselor umane necesare pentru implementarea activităților pe care ni le-am propus. Potențialii membri ai echipei au fost testați pentru a li se depista anumite caracteristici:

- nivelul de implicare în cadrul bibliotecii și în comunitate;
- spiritul de echipă și capacitatea de a colabora în realizarea activităților;
- inițiativa proprie în abordarea unor probleme.

Membrii echipei de implementare sunt voluntarii bibliotecii: tineri, angajați ai altor instituții, persoane casnice, etc.

Important este ca înainte de a începe să lucreze împreună, coordonatorul să comunice cu membrii echipei, astfel încât, aceștia să se implice și să se dedice pentru a soluționa sarcinile impuse de implementarea serviciului. Un membru de echipă poate să-și asume mai multe sarcini. Dar pentru un succes garantat toți trebuie să fie instruiți pentru a acționa în comun.

Succesul echipei de proiect are la bază principii comune:

- încrederea că scopul proiectului va fi atins;
- contribuția fiecărui membru pentru atingerea scopului, toți sunt importanți prin activitatea pe care o desfășoară;
- crearea unui mediu constructiv, fiecare idee este binevenită și este adaptată în cadrul proiectului;
- promovarea succeselor obținute de fiecare membru al echipei.

Identificarea necesităților tinerilor

Analiza nevoilor comunității este o etapă decisivă și obligatorie în alegerea unui serviciu de bibliotecă. Este nevoie de o astfel de analiză pentru a folosi cât mai eficient resursele limitate de timp, materiale sau personal de care dispune o bibliotecă. În această etapă se desfășoară activitatea de dezvoltare a chestionarelor și interviurilor aplicarea, instrumentelor de investigație, colectarea și interpretarea datelor, emiterrea concluziilor.

Primul pas a fost:

Crearea profilul comunității locale segmentul - **tinerii**, am utilizat chestionarele și interviul ca fiind instrumente mai eficiente în lucrul cu tinerii.

Ce cunoaștem noi despre tinerii din comunitatea noastră?

- am colectat diferite informații la acest subiect de la părinți, prieteni, rude,
- am examinat datele statistice existente cu referire la acest segment de populație;

Am concluzionat:

- tinerii din mediul rural au posibilități reduse de a se încadra în societate, iar cauzele sunt multiple, printre acestea fiind: posibilități (în special materiale) limitate pentru continuarea studiilor;

- diminuarea influenței familiei ca factor protector, din cauza că părinții sunt plecați peste hotare;
- încadrarea dificilă în câmpul muncii.

Identificarea potențialilor parteneri

Colaborarea cu alte organizații, voluntari, instituții de cultură, învățământ pentru realizarea de noi servicii devine stringentă. Astfel, colaborarea cu diverși parteneri oferă posibilități eficiente de a livra servicii, fie în comunități mai mari sau mici.

Care sunt potențialii parteneri din comunitate care merită tinerii din comunitate?

Putem identifica: Agenția Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă, Direcția Educație, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei, Inspectoratul de Poliție, Primăria, Biserica, Școala, Centrul Medicilor de Familie, Gimnaziul, Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor, A.O. "Cutezătorul", "ANDES" etc. Toți acești potențiali parteneri sunt contactați, vizitați și intervievați. În procesul interviului ne axăm pe câteva aspecte:

- cine beneficiază de serviciile lor,
- care sunt necesitățile celor pe care îi deservesc,
- care necesități sau dorințe ale beneficiarilor nu sunt satisfăcute de către organizație sau instituție.

Potențialii parteneri nu au infrastructură, dar nici personal calificat pentru a organiza instruirea atât pentru angajați cât și pentru beneficiarii pe care îi deservesc. Identificăm ce vom putea oferi noi pentru un parteneriat eficient. Evaluăm ce cunoștințe și abilități trebuie să aibă bibliotecarul, de ce resurse materiale, umane, financiare are nevoie pentru buna funcționare a serviciului adresat tinerilor, ce suport valoros pot oferi pentru dezvoltarea serviciului. Astfel, bibliotecarii implicați în serviciu sunt instruiți în utilizarea programului Canva, în elaborarea unei agende relevante a unui training.

Proiectarea serviciului

Organizarea unui nou serviciu și analiza impactului acestuia în rândul comunității este cea mai importantă parte a inițiativei bibliotecii de a aduce o schimbare în comunitate, și a atrage utilizatori la bibliotecă. Folosim harta comunității și instrumente sociologice și ne putem da seama unde sunt zonele în care biblioteca publică poate să intervină, oferind un serviciu necesar unui anumit grup țintă.

Ideea de organizare în comunitate a unui **Laborator de cariere** un teren neutru unde fiecare vine cu ideile proprii și toți învață unii de la alții, comparativ cu abordarea tradițională de la școală a fost cea mai apreciată.

Laborator de cariere - un program de educație non-formală care are ca scop orientarea profesională a tinerilor și care include ateliere față-în-față ce utilizează surse tradiționale precum și resurse electronice.

Dezvoltarea suportului de curs

La această etapă s-a elaborat suportul de curs care a fost oferit participanților. Ulterior acest suport a fost stocat pe suport Google Drive pentru ca toate bibliotecile din rețea să poată avea acces la o bază consolidată de resurse de învățare (teste, tutoriale, suporturi de curs, lecții interactive).

<https://drive.google.com/drive/folders/1cEXOWdxUi1Pz4NSOjWZTthO7KeefUZGI?usp=sharing> sau

<http://bibtaxobeni.blogspot.md/2018/05/laborator-de-cariere-curriculum.html>

(accesează link-ul pentru a vedea suportul de curs)

Suportul informațional al serviciului este structurat în patru module:

1. Formare de formatori (adresat bibliotecarilor).
2. Cunoașterea de sine.
3. Formarea abilităților de lider.
4. Instrumente în căutarea unui loc de muncă.

Achiziționarea bunurilor

În cadrul implementării serviciului modern se va analiza necesitatea achiziționării bunurilor de care va fi nevoie pentru o bună desfășurare a traniing-urilor, vor fi analizate ofertele.

Pentru a facilita transmiterea informației de către formatori către formabili a fost necesar ca fiecare bibliotecă participantă în serviciu să dețină următorul echipament: video proiector cu ecran și tablă de flipchart, a fost amenajat un colț din bibliotecă pentru tineri dotat cu 2 saci Bean Bag și panou informativ din plută.

Reamenajarea spațiului

Buna desfășurare a activităților în cadrul noului serviciu depinde de ambianța în care se desfășoară, deci se va organiza un spațiu confortabil pentru categoria de utilizatori ai serviciului dat. La reamenajarea spațiului vor fi implicați și utilizatorii pentru a-l ajusta conform necesităților.

În fiecare bibliotecă participantă tinerii au amenajat un colțișor pentru ei cu contribuția proprie.

Implementarea serviciului

În cadrul rețelei de biblioteci biblioteca-lider livrează bibliotecarilor training-uri pentru a asigura transferul de cunoștințe. Fiecare bibliotecă-aplicantă oferă training-uri pentru beneficiarii săi.

Am aplicat metoda - un training livrat bibliotecarilor, apoi bibliotecarii livrează trainingul pentru tineri în comunitate. Astfel coordonatorul proiectului menține controlul asupra livrării training-urilor și eficiența lor. Din primul grupul de tineri instruiți au fost depistați lideri, care au devenit formatori pentru alți tineri.

Monitorizarea și evaluarea

Evaluarea și monitorizarea va determina: obținerea rezultatelor obținute în cadrul serviciului pentru o anumită perioadă, atât cantitative, cât și calitative; relevanța și eficiența activităților desfășurate în cadrul serviciului în perioada respectivă; impactul serviciului asupra beneficiarilor și grupului țintă; durabilitatea serviciului; punctele forte și punctele slabe ale serviciului; concluzii cu privire la serviciul desfășurat și recomandări pentru îmbunătățirea activității viitoare a serviciului.

Marketingul și promovarea

Un serviciu de bibliotecă oricât ar fi de bine planificat, dacă nu este adus la cunoștința celor interesați, nu va deveni niciodată eficient. De aceea, se pot utiliza toate mijloacele de informare atât tradiționale, cât și specifice mediului online, însă corelate cu posibilitățile de informare utilizate cu predilecție de grupul țintă.

II. EXPERIENȚA IMPLEMENTĂRII GRANTULUI DE CĂTRE BIBLIOTECILE PUBLICE DIN REȚEAUA FĂLEȘTI-UNGHENI

Probleme cu care se confruntă tinerii din mediul rural

În procesul identificării problemelor cu care se confruntă tinerii din mediul rural am concluzionat:

- tinerii au posibilități reduse de a se încadra în societate, iar cauzele sunt multiple, printre acestea fiind: posibilități (în special materiale) limitate pentru continuarea studiilor;

- diminuarea influenței familiei ca factor protector, din cauza că părinții sunt plecați peste hotare;

- încadrarea dificilă în câmpul muncii.

În procesul analizei studiului privind preferințele adolescenților și tinerilor pentru a vizita biblioteca, demarat în bibliotecile din raion în cadrul Campaniei "Ne vedem la bibliotecă", etapa a II-a, a fost identificată necesitatea de a se cunoaște pe sine și de a-și dezvolta abilitățile personale și profesionale care le vor fi utile în alegerea profesiei potrivite pentru a dezvolta o carieră de succes. Aceste preferințe au stat la baza suportului pentru noul serviciu.

Programul "Laborator de cariere" este inovator deoarece...

Serviciul **Laboratorul de cariere** este un program de educație non-formală cu scopul orientării profesionale a tinerilor care include ateliere față-în-față ce utilizează surse tradiționale precum și resurse electronice.

Scopul serviciului: a dezvolta la tineri abilități și aptitudini personale și profesionale pentru a-i încuraja și a-i motiva să ia decizii eficiente în alegerea profesiei și de a-și construi o carieră de succes.

Obiective strategice

"Până la finalizarea programului preconizăm să vedem tineri din localitățile rurale cu care colaborăm făcând alegeri corecte în vederea alegerii unei cariere de succes. Tinerii membrii ai "Laboratorului de cariere" vor dispune de capacitatea de a face alegeri corecte în a-și alege profesia și de a influența pozitiv pe cei de vârsta lor. Părinții și liderii comunității trebuie să sprijine tinerii să facă astfel de alegeri corecte".

Etapele implementării

Pe parcursul perioadei de implementare biblioteca lider a livrat bibliotecarilor:

-Atelier de evaluare a necesităților tinerilor și "Reamenajare a unui colțisor de bibliotecă" cu tinerii și pentru tineri, 4 module pentru a asigura transferul de cunoștințe:

1) *Formare de formatori (Structura unui training, repere metodologice de bază, evaluarea necesităților). În cadrul modulului bibliotecarii au învățat tehnici și metode de lucru cu formabilii.*

2) *Cunoașterea de sine (Exerciții și teste de personalitate care vor identifica interesele și abilitățile tinerilor; Testul de personalitate Myers-Briggs, platforma cariera.me în baza căruia tinerii pot depista ce loc de muncă li se potrivesc în funcție de personalitatea sa).*

3) Dezvoltarea aptitudinilor de lider (Managementul eficient al timpului, tehnici de comunicare verbală și non-verbală eficiente, conceptul de promovare personală pe Facebook).

4) Instrumente în căutarea unui loc de muncă (CV pe o pagină, scrisoarea de intenție, interviul de angajare).

<https://drive.google.com/drive/folders/1cEXOWdxUi1Pz4NSOjWZTthO7KeefUZGI?usp=sharing>

Proiectul a demarat la 20 octombrie cu *Atelierul de reamenajare a spațiului bibliotecii* cu implicarea tinerilor pentru a-l ajusta necesităților acestora.

Materialele folosite au fost contribuția personală a bibliotecarilor și tinerilor.

În cadrul proiectului, biblioteca-lider a livrat Modulul 1-4 pentru bibliotecari pe parcursul a 3 sesiuni de instruire, iar fiecare bibliotecar, inclusiv și biblioteca-lider, a livrat 3 module a câte 3 sesiuni unui grup de 10-12 tineri.

Din aceste 7 grupuri de tineri instruiți, au fost identificați 2 tineri cu abilități de lider, care cu suportul bibliotecarului au asigurat transferul de informație și abilități către alți 4-6 tineri. **S-a declanșat avalanșa faptelor bune!** În fiecare echipă s-au ivit doritori de a organiza alte grupe pentru instruire. Pentru a facilita transmiterea informației de către formatori către formabili a fost necesar ca fiecare bibliotecă participantă în serviciu să dețină următorul echipament: video proiector cu ecran și tablă de flipchart.

Impactul

Grupul țintă al serviciului *Laboratorul de cariere*:

directi – 165 tineri cu vârsta 15-30 ani (În total au fost instruite 7 grupuri a câte 10-12 tineri și 49 tineri în grupul II, 44 adolescenți în grupul III)

indirecti 460 – aprox. 60 de copii, tineri părinți, actori comunitari în fiecare localitate. Părinții și actorii comunitari au fost implicați în activitățile comune ne-formale pe parcursul organizării laboratorului, pentru că tinerii au nevoie de exemple și modele pozitive pentru a fi motivați.

Rezultate obținute al Serviciului *Laboratorul de cariere*:

- circa 16-19 tineri din fiecare localitate instruiți ce au identificat nișa profesională și repererele pentru proiectarea unei cariere de succes. La final, toți tinerii instruiți au prezentat produsele realizate ce au avut impact pozitiv asupra comunității (CV-uri relevante, angajări în câmpul muncii, discursuri publice eficiente, crearea imaginii personale pozitive în mediul online, rearanjarea unui colțisor în bibliotecă cu implicarea tinerilor etc.);

- circa 4-6 adolescenți și tineri în fiecare localitate și-au dezvoltat abilitățile personale și profesionale, tinerii instruiți au devenit mentori pentru alți tineri;
- fiecare bibliotecă are câte 3-4 voluntari din rândul tinerilor ce au fost instruiți în cadrul Laboratorului. Ei activează în cadrul altor servicii și activități de bibliotecă.

Bibliotecile aplicante vor păstra echipamentul logistic ce le-a fost donat în cadrul proiectului, precum și materialele de instruire pentru a continua instruirile cu alte grupe de tineri.

Impresii

Comentariile de mai jos au fost exprimate de participanți în cadrul Modul II, Cunoașterea de sine:

- BP Taxobeni, r. Fălești, Cătălin: *„Laboratorul de cariere este un proiect util și interesant pentru că ne invită să ne descoperim, ne dezvoltă aptitudinile de a deveni lideri și de a alege o profesie în dependență de personalitatea, caracterul și talentele noastre”.*
- BP Izvoare, r. Fălești, Damian: *„Pentru a face o carieră bună acasă, trebuie de muncit și îmbogățit cunoștințele mai întâi în „Laboratorul de cariere” din biblioteca noastră și mai apoi la o instituție de profil”.*
- BP Călinești, r. Fălești, participanții: *„Lucrul în grup este foarte eficient, dacă se lucrează cu dăruire de sine și înțelegere reciprocă”*
- BP Horești, r. Fălești, Anastasia: *„Efectuarea testelor de personalitate mi-au confirmat încă o dată faptul că permanent eu tind să fiu lider, sunt un antreprenor, persoană inteligentă, energică și perceptivă, care iubesc să trăiesc la limită.”*

Rezultat

Ca rezultat, *Laboratorul de cariere* a reușit să fie locul în care tinerii pot să își antreneze și dezvolte abilitățile de bază după un program bine definit, astfel încât să fie pregătiți pentru viitoarea carieră și nimic să nu mai stea în calea visului propriu. *Laboratorul de cariere* a oferit posibilități de formare a abilităților de ghidare și mentoring pentru formatorii-bibliotecari și ulterior pentru utilizatorii serviciilor de bibliotecă, în vederea realizării unor opțiuni profesionale adecvate, bazate pe înclinațiile native ale candidaților și pe competențele specifice dobândite, în acord cu cerințele reale ale pieței muncii.

Serviciul *Laboratorul de cariere* a avut în vedere atât orientarea în carieră a potențialilor candidați la obținerea unui loc de muncă, cât și a celor ce se pregătesc pentru debutul în domeniul antreprenorialului. Tinerii interesați de acest domeniu vor beneficia de asistență ulterior din partea partenerului A.O. "Cutezătorul" Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor IFAD, în cadrul sesiunilor raionale oferite tinerilor agricultori. În acest sens, a fost semnat un Memorandum de Înțelegere între biblioteca lider, bibliotecile participante și A.O. "Cutezătorul".

Durabilitatea Programului inovator de bibliotecă:

Prin activitățile proiectului, Biblioteca lider, propune includerea de servicii gratuite de orientare în carieră în oferta bibliotecilor, urmând ca acestea să devină servicii permanente post-implementare. Astfel BP Gherman, r. Ungheni, replică acest serviciu în 10 biblioteci din r. Ungheni începând cu luna aprilie 2018. BP Horești va aplica pentru replicarea serviciului în 10 biblioteci din r. Fălești.

Cele 7 biblioteci au semnat scrisori de angajament prin care și-au asumat responsabilitatea să implementeze serviciul timp de cel puțin un an de la lansarea proiectului, raportarea lunară prin sistemul on-line de Raportare referitor la activitățile desfășurate în cadrul proiectului.

Proiectul antrenează cu prioritate: bibliotecari-formatori, tineri, studenți, elevi, dar și persoane active profesional care doresc să demareze o afacere proprie. Beneficiarii sunt stimulați să participe la evaluarea nevoilor de angajare/re-orientare sau schimbare în profesie și vor fi sprijiniți în realizarea unui management eficient al propriei cariere. În implementare s-a urmărit realizarea colaborativă și testarea în mediu real a unei suite de instrumente de orientare în carieră.

Suportul de curs (după părerea bibliotecarilor aplicanți) este destul de amplu și se poate de ajustat după necesitățile publicului vizat (adolescenți, tineri), poate fi divizat în mai multe sesiuni. Suportul de curs a fost îmbunătățit cu informație nouă extrasă din programele iCAN (<https://sites.google.com/view/aise-novateca-cnepb-ican/despre-proiect?authuser=0>) și <http://www.carieramea.com/>, fiind adaptată pentru grupele de tineri.

Durabilitatea la nivel de componente umane:

- informarea și autoinstruirea bibliotecarilor care prestează sau doresc să presteze serviciul **Laboratorul de cariere**, în livrarea programelor deja testate, dar și în inițierea unor noi programe de instruire. Motivarea prin diferite metode ca să diversifice oferta **Laboratorului de cariere**. Colaborarea între biblioteci, promovarea succeselor și introducerea unor elemente noi în prestarea serviciului.

-Extinderea listei de parteneri, care să susțină și să încadreze angajații în procesul de formare oferit de serviciu.

-Atragerea unui număr cât mai mare de tineri în formarea abilităților de alegere a unei cariere relevante.